

حشدالشعبی نهاد نظامی رسمی است

دفتر اطلاع‌رسانی نخست‌وزیر عراق، «محمدشیاع السودانی» در بیانیه‌ای اعلام کرد که «مارکو روبیو» وزیر خارجه آمریکا در تماس تلفنی با نخست‌وزیر عراق روابط دوجانبه و اوضاع کلی در منطقه را مورد بررسی قرار داد. نخست‌وزیر عراق در این تماس اعلام کرد که کشورش از تلاش‌ها برای تثبیت ثبات در منطقه و پایداری توافق‌های آتش‌بس و توقف تجاوزات حمایت می‌کند. السودانی گفت، حملات اخیرى که به تأسیسات حیاتی و نفتی در منطقه کردستان عراق و در دو استان صلاح‌الدین و کرکوک صورت گرفت، اقتصاد ملی عراق را هدف قرار داد. السودانی تأکید کرد که الحشدالشعبی یک نهاد نظامی رسمی عراقی است که در ذیل اختیارات فرمانده کل نیروهای مسلح فعالیت می‌کند.

سکوت او با ما شکست

دفتر باراک اوباما، رئیس‌جمهور اسبق آمریکا در واکنش به اتهاماتی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور کنونی این کشور علیه وی مطرح کرده است، آن را «عجیب و غریب» توصیف کرد. پاتریک رادن‌بوش، سخنگوی دفتر اوباما در بیانیه نادر علیه کاخ سفید اعلام کرد که «به احترام دفتر ریاست‌جمهوری، دفتر ما به طور معمول به مهملات و اطلاعات نادرست همیشگی که از این کاخ سفید بیرون می‌آید، پاسخی نمی‌دهد اما ادعاهای اخیر به اندازه کافی زنده و در خور واکنش است. این اتهامات عجیب و غریب، مضحک و تلاشی برای انحراف (اذهان) است. هیچ کدام از اسنادی که هفته پیش منتشر شد، این نتیجه‌گیری را زیر سوال نمی‌برد که روسیه در تلاش برای تأثیرگذاری بر انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ بود اما در دستکاری هیچ‌کدام از آرا موفق نبود. تولهسی گابارد، رئیس اطلاعات ملی آمریکا هفته گذشته مدعی شد که براساس اسناد طبقه‌بندی‌شده که اخیراً به دست وی رسیده است، اوباما به همراه سایر مقامات ارشد دولت وقت وی، «توطئه‌ای خیانت‌کارانه را در سال ۲۰۱۶ علیه ترامپ هدایت کردند.»

مذاکرات سوریه و اسرائیل

رسانه آمریکایی اکسیوس از برگزاری نشست مذاکرات مقامات دولت موقت سوریه و رژیم صهیونیستی با میانجیگری آمریکا خبر داد. اکسیوس اعلام کرد که این نشست روز پنجشنبه با حضور مقامات بلندپایه دولت موقت سوریه و رژیم صهیونیستی و به ریاست توماس باراک فرستاده ویژه آمریکا در امور سوریه و لبنان برگزار می‌شود. به گفته این وب‌سایت «اکنون آرامش نسبی حاکم است اما مشکلات اساسی بدون دستیابی به یک توافق فراگیر میان آمریکا، رژیم اسرائیل و سوریه حل و فصل نخواهد شد.» فرستاده ویژه آمریکا در امور سوریه پیش‌تر با اشاره به اینکه مداخله اسرائیل در سوریه در زمان واقعاً بدی اتفاق افتاد، تأکید کرد که اسرائیل ترجیح می‌دهد، سوریه تجزیه شود. «تام باراک» فرستاده آمریکا در امور سوریه گفت: «(رژیم) اسرائیل، سوریه تجزیه شده را به یک دولت مرکزی قوی که کنترل کشور را در دست دارد، ترجیح می‌دهد.» وی افزود: «توافق آتش‌بسی که شنبه بین اسرائیل و سوریه اعلام شد تنها در خصوص سویدا است و کشتار و انتقام از هر دو طرف امری غیرقابل تحمل است.»

کمک‌های پزشکی و درمانی در مرزا، از جمله انتقال بیمار از حادیه بیمارستان‌های خود. این اقدامات به عنوان «نشانه‌های حسن‌نیت انسانی» معرفی شده‌اند، اما در اصل اهداف سیاسی و نفوذی پنهانی را دنبال می‌کنند.

مسیر سیاسی و امنیتی

اسرائیل خود را به عنوان حامی سیاسی و امنیتی طایفه دروز معرفی کرده و متعهد شده در برابر هر تهدید احتمالی از سوی دمشق از آنها حمایت کند. همچنین تلاش کرده ارتباطاتی با شخصیت‌های محلی و فرماندهان میدانی برقرار کند، اغلب از طریق واسطه‌هایی از دروزهای فلسطین یا جولان، که به تحکیم روابط با برخی فعالان محلی، به‌ویژه نسل‌های جدید، کمک کرده است.

مسیر طایفه‌ای

اسرائیل خود را به عنوان «حامی» و مدافع خصوصیات اعتقادی دروزها معرفی کرده و مرزاها را به روی هیئت‌های دینی برای زیارت مقام نبی‌شعوب باز کرده است. مشایخ سویدا چندین بار تحت پوشش «دیدارهای دینی» به این منطقه سفر کرده‌اند، در تلاشی برای تقویت پیوندهای روحانی و مذهبی بین دروزهای داخل سوریه و دروزهای داخل سرزمین‌های اشغالی، و تثبیت خود به عنوان مرجع دینی-سیاسی طایفه. برای اولین بار پس از بیش از ۵۰ سال هیئتی از طایفه موحدین دروز در سوریه از مقام نبی‌شعوب در فلسطین اشغالی بازدید می‌کند اگر چه این دیدارها ظاهر دینی دارند، اما در باطن ابعاد سیاسی زیرکانه‌ای پنهان است که هدف آن بهره‌برداری از پیوندهای اجتماعی بین دروزهای سوریه و جولان برای اجرای پروژه‌هایی پشت پرده، تشدید گرایش‌ات جدایی طلبانه و پیشبرد تشکیل یک نهاد مذهبی ویژه است، که گام اول در تقسیم سوریه به دولت‌های طایفه‌ای محسوب می‌شود.

صداهاى بسيارى همواره نسبت به سوءاستفاده اسرائيل از اقليت‌هاى مذهبى و سياسى از طريق دامن زدن به شكاف‌هاى داخلى و به خدمت گرفتن آنها در پروژه‌هاى توسعه‌طلبانه و تجزیه‌طلبانه هشدار داده‌اند؛ همانند آنچه در مورد «ارتش جنوب لبنان» رخ داد که اسرائيل پس از بهره‌برداری از آن، حمایت خود را قطع کرد و آن نیروها را راه‌آورد تاهزینه تعلق به اشغال را بپردازند. نتیجه آنکه وقایع سویدا و حملات اسرائيل به دمشق، پرده از نقشه بزرگ اسرائيل برداشت؛ تلاش‌های پیگیر تل‌آویو برای سوءاستفاده از اقلیت‌ها و تقویت شکاف‌ها به منظور اجرای طرح‌های نژادپرستانه‌اش برای تضعیف وحدت سوریه و تقسیم کشور به نهادهای متخاصم که منافع صهیونیسم در منطقه را تأمین می‌کنند. روزهای اخیر از زمان شروع تنش‌ها در سویدا نشان داد که هیچ‌کس بدون استئنا -خبر مدیریت بحران موفق نبوده و به عمد یا سهو پرونده طایفه‌گرایی را به اسرائیل تقدیم کرده‌اند تا از آن برای اهداف استعمارگرانه‌اش بهره‌برداری کند. درحالی‌که سوریه در تقاطع راه‌ها قرار دارد، اشغالگر به چیدن میوه‌های هرج و مرج و تفرقه‌ادامه می‌دهد.

در برابر این افشای آشکار توطئه، مسئولیت‌ها بر دوش همه است: دولت جدید، مشایخ عقل و تمامی اقشار جامعه سوریه. مهار نقشه اسرائیل باید اولویت بالاتری نسبت به اختلافات داخلی داشته باشد و نیازمند آن است که همه یک گام به عقب بردارند، به نفع سوریه و آینده آن، و با هم همکاری کنند تا درهای تلاش‌های اشغالگر برای استفاده از کارت اقلیت‌ها در داخل سوریه برای همیشه بسته شود. آیا سوری‌ها قبل از دیر شدن این درس را خواهند آموخت؟

جریان ضد اشغال و مخالف اسرائیل

این جریان گسترده‌ترین و فراگیرترین موضع را دارد و عمدتاً در سویدا و جبل‌العرب متمرکز است. این گروه اسرائیل را رژیم اشغالگر می‌دانند و هرگونه رابطه یا عادی‌سازی را خیانت به کشور و دین می‌شمارند، به‌ویژه تا زمانی که جولان اشغال شده باقی مانده است. مشایخ بر جسته مانند شیخ حکمت الهجری تا سال‌ها از مخالفان سرسخت ارتباط با اسرائیل بودند، گر چه اخیراً مواضعش تغییر کرده است. گروه‌های مسلح محلی همچون «رجال الکرامه» و «قوات الفجر» نیز مخالفت قاطعی با نفوذ اسرائیل و هرگونه دخالت خارجی دارند و خود را پاسداران هویت دینی و ملی دروزها معرفی می‌کنند. در جولان اشغالی هم، بسیاری از دروزها - به‌ویژه در مجدل شمس - همچنان به هویت سوری خود پایبند مانده‌اند و حتی از گرفتن تابعیت اسرائیلی امتناع کرده‌اند، گر چه نسل جدید به‌دلیل مزایای اقتصادی و تحصیلی، گرایش بیشتری به ادغام در جامعه اسرائیلی دارد. این موضوع بحث‌هایی درباره هویت و آینده در میان دروزهای جولان ایجاد کرده است.

جریان پراگماتیست یا عمل‌گرا

این جریان در اقلیت است و بیشتر میان دروزهای ساکن جولان اشغالی، داخل اسرائیل، و نیز در مهاجرت (اروپا و آمریکا شمالی) دیده می‌شود. پیروان این جریان تعامل با اسرائیل را امری واقع‌گرایانه و مبتنی بر منافع تحصیلی، شغلی یا خانوادگی می‌دانند. بعضی از دروزهای مهاجر نیز، با اشاره به روابط خویشاوندی و دینی با دروزهای داخل اسرائیل، خواهان نوعی تعامل واقع‌بینانه با آن هستند، حتی اگر شرایطی چون تبعیض و جود داشته باشد. با اینکه این جریان هنوز اقلیت است، اما اسرائیل از این گرایش‌ات استفاده می‌کند تا جایگاه خود را در داخل سوریه، جولان و سطح بین‌المللی تقویت کند.

اسرائیل و تغذیه شکاف‌های دروزها: پروژه تقسیم سوریه به دولت طایفه‌ای

حکومت اسرائیل توانسته است فاصله عمیق میان دروزها و دمشق را به نفع خود به کار گیرد و دامنه این شکاف را گسترده‌تر کند. این تلاش‌ها در راستای جذب طایفه دروزی از مسیرهای مختلفی صورت می‌گیرد که ترکیبی است از اقتصاد، سیاست، اجتماع و دین و از ضعف و پیچیدگی‌های وضعیت سوریه بهره می‌برد.

مسیر اقتصادی

تل‌آویو از وخامت شرایط معیشتی و اقتصادی جنوب سوریه استفاده کرده و فرصت‌های شغلی برای دروزها، چه در جولان اشغالی و چه در داخل سرزمین‌های تحت کنترل خود، با دستمزدهای نسبتاً مناسب فراهم کرده است. همچنین امتیازاتی به کارگران دروز داده که سنی‌های سوری مقیم مناطق تحت کنترل اسرائیل از آن محروم‌اند. این امر عاملی جذاب و عملی برای برخی گروه‌ها، به‌ویژه جوانانی است که به دنبال زندگی بهتر هستند.

مسیر اجتماعی

اسرائیل کوشیده است دروزهای سویدا را به بستگان‌شان در جولان نزدیک‌تر کند؛ با سازماندهی دیدارهای متقابل پس از ده‌ها سال قطع ارتباط، و با تسهیل روابط اجتماعی از طریق ارائه

نظامی سوریه به استان و توصیف آن رویداد به عنوان «کشتار»، جریوع از توافق با دولت سوریه برای توقف عملیات نظامی حمایت کرد، او همچنین خواستار تشکیل کمیته‌های نظارت محلی با هماهنگی مقامات رسمی و فعال‌سازی نهادهای دولتی در استان شد. در عین حال، آمادگی خود را برای همکاری با تجربه حکومت خودگردان کردها به منظور تحقق چشم‌اندازی «هماهنگ» برای آینده سوریه اعلام کرد.

شیخ حمود الحناوی

شیخ حمود الحناوی، یکی از سه شیخ عقل طایفه دروز، در سال ۱۹۴۳ در استان سویدا سوریه به دنیا آمد. او در خانواده‌ای مذهبی رشد کرد و آموزش‌های دینی را از کودکی آغاز نمود. پس از پایان تحصیلات در «دار الحکمه»، مدتی معلم بود و سپس در امارات به تدریس و فعالیت مطبوعاتی پرداخت. پس از بازگشت به سوریه، پس از درگذشت پدرش، جای او را دراد و مشیخه‌العقل گرفت. الحناوی به‌عنوان شخصیتی میانه‌رو شناخته می‌شود که همواره خواهان گفت‌وگوی ملی و مخالف خشونت خارج از نهادهای رسمی بوده است. او بر نقش جامعه محلی در حفظ امنیت و پرهیز از تنش‌زایی تأکید دارد. با وجود بیماری و کناره‌گیری اخیرش، مواضع سیاسی‌اش همچنان معتدل و مستقل باقی مانده‌اند.

بحران اعتماد میان دروزها و حکومت سوریه

اختلافات امروز میان دروزها و حکومت سوریه ریشه‌دار بوده و حاصل سال‌ها انباشت نارضایتی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی است. دروزها به حکومت فعلی به چشم تکراری از نظام گذشته می‌نگرند، با این باور که چهره‌ها تغییر کرده‌اند اما سیاست‌ها و شیوه‌های حکمرانی همان مانده است. این نگرش باعث شکل‌گیری شکاف عمیق بی‌اعتمادی نسبت به دولت شده است. علاوه بر عوامل سیاسی، سال‌هایی توجهی و حاشیه‌نشینی استان سویدا از نظر امنیتی، اقتصادی و خدمات عمومی مانند برق، آب و اشتغال، خشم و ناامیدی مردم را افزایش داده است. نمایندگی سیاسی دروزها نیز بیشتر جنبه نمادین دارد تا واقعی.

دروزها به حکومت فعلی به چشم تکراری از نظام گذشته می‌نگرند، با این باور که چهره‌ها تغییر کرده‌اند اما سیاست‌ها و شیوه‌های حکمرانی همان مانده است. با این حال، مشایخ سویدا رویکرد «بی‌طرفی مثبت» را در پیش گرفته‌اند؛ یعنی خودداری از ورود به درگیری مسلحانه برای جلوگیری از تخریب شهر، حتی در زمان مشارکت در اعتراضات، حضورشان بیشتر نمادین بود.

گروه‌های مسلح محلی همچون «رجال الکرامه» و «قوات الفجر» نیز گرچه از دولت فاصله گرفته‌اند، دشمنی علنی با آن ندارند. هدف اصلی آن‌ها محافظت از منطقه و جلوگیری از ورود گروه‌های مسلح، حتی نیروهای رسمی است. این وضعیت اخیراً با تلاش دولت برای کنترل نظامی بر منطقه و اقدامات تخریب‌آمیز بر خشی نیروهای امنیتی که توهین به هویت مذهبی دروزها تلقی شده، تنش‌ها را بیشتر کرده است.

دروزها و مسئله اسرائیل: شکاف درونی و کشمکش هویتی

موقعیت دروزها نسبت به اسرائیل نیز مانند موضع آن‌ها در برابر حکومت سوریه، دچار دوگانگی و شکاف عمیق است. با وجود تصویرسازی رسانه‌های عبری، واقعیت آن است که طایفه دروز در این زمینه دو جریان اصلی دارد: